

Хүний эрхийн түгээмэл тунхаглалын 60 жилийн ойд зориулсан” 19-р зүйл ба хараат бус сэтгүүл зүй “ дугуй ширээний ярилцлагад зориулсан илтгэл

Редакцийн хараат бус байдал

Хэвлэлийн хүрээлэнгийн
Мэдээллийн төвийн менежер

Д. Доржхорол

dorjoo_lmd@yahoo.com

Утас 350003, 98117101

Редакцийн хараат бус байдал

Мэдээллийг нийтлэх, нэвтрүүлэх эсэхээ редакци хэн нэгний эрх ашгаас хараат бусаар өөрийн эрх мэдлээр зохицуулах харилцааг **редакцийн хараат бус байдал** хэмээн ойлгож болно.

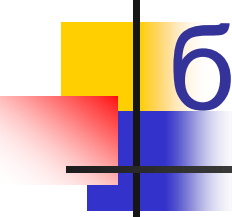
Судалгааны зорилго

- Монголын ХМБ-уудын дунд редакцийн хараат бус байдал хэрхэн төлөвшиж буйг тандах,
- Энэхүү судалгааг тогтмол үйл ажиллагаа явуулж байгаа 30 гаруй хэвлэл мэдээллийн хэрэгслийн 50 сэтгүүлчийг хамруулан санал асуулгын аргаар хийсэн.

Судалгааны түүвэр

- 36.4 сонин,
- 45.5 телевиз,
- 15.9 радио фм,
- 2.3 хувь нь вэб ажилладаг.
- 1- 3 жил 67.5,
- 4-10 жил 30 ,
- 10 –аас дээш 4.7 хувь

Редакцийн хараат бус байдлын талаар

- Нийт сэтгүүлчдийн **50 хувь нь буюу 2 сэтгүүлч тутмын нэг нь манай редакц хараат бус үйл ажиллагаа явуулж чаддаггүй.**
- Өөрийн бэлтгэсэн нийтлэл нэвтрүүлгээ чөлөөтэй нийтэлж нэвтрүүлж чаддаггүй гэж **54.5 хувь нь хариулсан байгаа нь редакцийн хараат бус байдал хангалтгүй байгааг нотолж байна.**

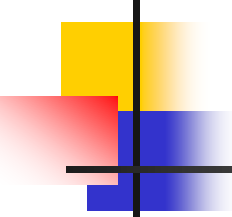
Цензурын тухай ойлголт

- Судалгаанд оролцсон сэтгүүлчдийн **46.3 хувь нь ХМХ-ийн эрхлэгч, редакторууд сурвалжлагч, ажилтнуудынхаа өдөр тутмын 1 йл ажиллагаанд мэргэжлийн шаардлага, хяналт тавихыг редакцийн цагдан хяналт /цензур/ гэж ойлгож байснаас харагдаж байгаа юм.**
- **39 хувь нь бэлтгэсэн материалыг тодорхой бодлогын үүднээс нийтлэхгүй байх, боломжгүй гэж үзэж байгаа хэсгээ хасахыг шаардах**

Редакцийн хараат бус байдалд нөлөөлдөг хүчин зүйл

- Зар сурталчилгаа өгдөг томоохон түнш байгууллагуудаас хараат байдаг 38.6%
- Эзэн, эрхлэгчийн ашиг сонирхолын зөрчил 29.5%
- Улс төрийн дарамт шахалт 22.7%
- Удирдлагын мэргэжлийн мэдлэг хариуцлагагүйгээс 6.8%
- Сэтгүүлчид өөрсдийн хариуцлагаа мэддэггүйгээс 6.8%
- Сэтгүүлчдийн цалин хөлс бага байдаг учраас 11.4%

**Таныг нийтлэл нэвтрүүлгээ чөлөөтэй хэвлэн
нийтэлж, нэвтрүүлэхэд хэн саад учруулдаг вэ?**

- **Ерөнхий эрхлэгч /захирал/ 27.3%**
- **Орлогч эрхлэгч /дэд захирал/ 13.6%**
- **Хариуцлагатай нарийн бичгийн дарга 4.5%**
- **Ерөнхий редактор 9.1%**
- **Албаны дарга нар /15.9%**
- **Ахмад сэтгүүлчид 9.1%**
- **Тухайн өдрийн дугаар хариуцагч/ гаргагч редактор 20.5%**
- **Бусад 15.9%**

No	Албан тушаал	Сонин	Телевиз	Радио
1.	Ерөнхий эрхлэгч/ захирал	25.0	40.0	
2.	Орлогч эрхлэгч/ дэд захирал	18.8	10.0	14.3
3.	Хариуцлагатай нарийн бичгийн дарга	12.5		
4.	Ерөнхий редактор	6.3	10.0	14.3
5.	Албаны дарга нар	12.5	25.0	
6.	Ахмад сэтгүүлчид	6.3	10.0	14.3
7.	Тухайн өдрийн дугаар хариуцагч гаргагч редактор	37.5	15.0	
8.	Бусад...	18.8	15.0	14.3

Таны бэлдсэн нийтлэл, нэвтрүүлгийг ямар шалтгааны

улмаас нийтэлж нэвтрүүлдэггүй вэ?

- Сэтгүүл зүйн шаардлага хангаагүйн улмаас 6.8%
- Хамтран ажилладаг реклам өгдөг байгууллагын тухай сөрөг мэдээлэл байснаас **59.1%**
- Ач холбогдолгүй гэж үзсэнээс 22.7%
- Ёс зүйн хэм хэмжээг зөрчсөн /хүн гүтгэсэн, нэг талыг барьсан гм/ 9.1%
- Мэдээний цаг, сонины талбайд багтаагүйн улмаас 22.7%
- Үндэсний аюулгүй байдалд хор хөнөөл учруулах мэдээлэл байсан 4.5%
- Захиалгат мэдээ, нийтлэл байсан учраас 11.4%

Сэтгүүлч мэргэжлийнхээ шаардлагын дагуу хараат бус байдлаар

ажиллахын тулд нэн түрүүнд юу чухал байна вэ?

- Хэвлэл мэдээллийн байгууллагын эзэмшигч /эзэн/ нь тухайн байгууллагын эрхлэгчид, эрхлэгч нь сэтгүүлчдэд нөлөөлөхгүй байх **52.3%**
- Сэтгүүлчдийн цалин хөлс нэмэгдүүлэх **50.0%**
- Сэтгүүлчийн хөдөлмөрийн гэрээнд ажил үүргээ хэн нэгний дарамт шахалтгүйгээр гүйцэтгэх талаар тусгах, түүнийг хэрэгжүүлэх **40.9%**
- Сэтгүүлч өөрөө гадны нөлөөнд автахгүй байх /нам, эсвэл, бизнесийн бүлэглэл гм **40.9%**
- Хувийн эрх ашигт хөтлөгдөхгүй байх **22.7%**
- Сэтгүүлчдийн ёс зүйг сахиулах байгууллага нэн даруй байгуулах **2.3%**
- Сэтгүүлчдийн мэргэжлийн болон ёс зүйн мэдлэгийг сайжруулах **11.4%**

Дүгнэлт

- Бизнесийн ашиг сонирхол редакцийн бодлогыг тусгаарлах
- Цензурын тухай буруу ойлголт
- Эзэн, эрхлэгчийн н¹ л¹ | л¹ л
- 2 редакци тутмын 1 нь хараат байна.

-
-
- Анхаарал хандуулсанд баярлалаа.